

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»

Кафедра гуманітарної та соціально-економічної
підготовки

**ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНА
ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки

бакалаврів
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

053 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності

053 Психологія
(код і найменування спеціальності)

2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень та академічна доброчесність» спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти II курсу.

Розробник: к. філософ. н., доцент Стояцька Г. М.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2021 року № 01

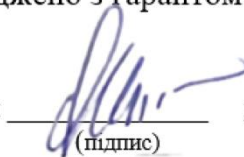
Зав. кафедри

(підпис)

к. істор. н. Д. В. Коротенко
(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «28» серпня 2021 року

Гарант освітньої програми

(підпис)

к. псих. наук Г. Г. Колінець
(прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «31» серпня 2021 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

І. В. Зеркаль
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання	українська	українська
Передумови вивчення навчальної дисципліни (які дисципліни мають передувати вивченню)	вихідна	вихідна
Курс	II	II
Семестр	III	III, IV, V тр
Загальний обсяг годин / кредитів	120/4	120/4
Кількість змістовних модулів	1	1
Годин на аудиторне вивчення	60	12
Годин на самостійне вивчення	60	108
Форма підсумкового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень та академічна доброчесність» є вивчення теоретико-методологічних засад науково-дослідної діяльності, оволодіння методами наукового дослідження та специфічними методами наукових досліджень у психологічній діяльності, набуття навичок щодо виконання конкретних видів наукових, навчально-дослідних, кваліфікаційних та інших робіт на основі положень діючих Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Основна мета курсу

- отримання знань та навичок з основ наукових досліджень;
- опанування алгоритмами дослідницького процесу;
- створення наукових доробків з урахуванням досягнень психологічної науки;
- упровадження результатів наукових досліджень у практику;
- безпосередньої участі суб'єктів наукового процесу в науково-дослідних та дослідно-конструкторських роботах, що проводяться у закладі вищої освіти;
- організації наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, конкурсів науково-дослідних робіт.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Основи наукових досліджень та академічна доброчесність» забезпечує набуття здобувачами освіти ряду *компетентностей*.

Компетентності, що формуються:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефакхівців.

Після вивчення курсу здобувачі повинні *знати*: 1) на *понятійному рівні*: поняття і види наук; історію виникнення і основні етапи розвитку науки; загальні положення наукового пізнання; сутність та структуру методології науки загалом і психологічної науки зокрема;

2) *на фундаментальному рівні*: систему принципів, підходів та методів, що використовуються при дослідженні психологічних явищ; основи організації наукової діяльності; загальну характеристику теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень;

3) *на практично-творчому рівні*: порядок та принципи проведення наукового дослідження; вимоги до наукового дослідження, його наукового та науково-прикладного результату; характерні особливості наукової мови.

вміти:

1) *на репродуктивному рівні*: використовувати отримані знання при проведенні психологічних досліджень; розрізняти наукове та ненаукове знання;

2) *на алгоритмічному рівні*: аналізувати існуючі наукові позиції з предмету дослідження; виокремлювати необхідні способи та прийоми здійснення науково-дослідницької діяльності; визначати суб'єктивні та об'єктивні причини отримання достовірних рішень.

3) *на евристичному рівні*: аргументовано вести дискусії з питань використання методологічного інструментарію для проведення наукових досліджень;

4) *на творчому рівні*: надавати пропозиції та рекомендації щодо структури методології наукових досліджень у сфері психології.

4. Зміст програми навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Теоретичні та методологічні принципи науки. Методологічні основи наукового пізнання.

Наука як сфера діяльності. Наука як особлива галузь раціональної людської діяльності по виробництву об'єктивного знання про навколишній світ. Наукові та ненаукові способи пізнання дійсності.

Основні підходи до розуміння науки. Особливості наукової діяльності та наукового знання. Принципи та критерії наукового пізнання. Проблема розвитку науки, сцієнтизм і ідея наукового прогресу. Науки гуманітарні і природничі: методологічні відмінності. Поняття наукової революції. Типи наукової раціональності: класичний, некласичний, постнекласичний.

Основні загальнонаукові методологічні концепції ХХ ст.: Л. Вітгенштайн, К. Поппер, П. Фейрабенд, Т. Кун, І. Лакатос. Критичний раціоналізм, методологія фальсифікаціонізму. Конвенціоналізм та інструменталізм як методологічні концепції. Проблема наукової мови. Теза Дюгема-Квайна. Проблема наукового реалізму: наукові теорії та наукові сутності.

ТЕМА 2. Методологія та методи наукового дослідження. Види та ознаки наукового дослідження.

Методологія, методика і методи наукового дослідження. Поняття наукового методу. Метод, методологія, методика. Основні методи наукового дослідження: емпіричні, теоретичні, загальнонаукові. Роль експерименту, індукції та дедукції у методологічному розвитку науки. Система методів. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження. Загальнологічні (змішані) методи. Філософські методи.

Основні методологічні моделі: гіпотетико-дедуктивна і емпірична індуктивна. Форми наукового пізнання. Факт, гіпотеза і теорія. Абдукція і висновок до найкращого пояснення. Методологічні процедури верифікації, обґрунтування і фальсифікації.

Особливість використання емпіричних, теоретичних та загальнологічних методів у педагогічних дослідженнях. Проблема виведення наукових законів. Закони динамічні і статичні. Детермінізм і випадковість у науці. Методологічні підходи до вивчення психології. Проблема об'єктивності наукового методу у психології. Фізикалізм, редукціонізм і холізм. Суб'єктивне, об'єктивне і особистісне пізнання у науці. Психологія у контексті міждисциплінарних досліджень.

ТЕМА 3. Організація та норми сучасної науки. Законодавче забезпечення наукової діяльності.

Основні характерні риси та принципи організації сучасної науки. Вимоги світового та вітчизняного законодавства щодо забезпечення та функціонування інституційної наукової діяльності. Законодавче забезпечення вимог щодо афіліації. Основні нормативні документи, які регулюють наукову діяльність в Україні. Основні вимоги до якісної наукової діяльності. Світові стандарти наукових досліджень. Особливості здійснення наукових досліджень у сфері психології.

ТЕМА 4. Особливості організації емпіричних досліджень у галузі.

Методологічні засади наукових досліджень в психології. Специфіка емпіричних досліджень у психології. Причинно-наслідкові зв'язки. Методи обробки даних: порівняння середніх, кореляційний, кластерний, факторний, регресивний, дисперсійний, дискримінантний аналізи. Вимоги до аналізу та обробки даних. Аналіз статистичних даних та виведення закономірностей. Програмні продукти для обробки даних у суспільних науках та психології.

ТЕМА 5. Академічна культура та дослідницька доброчесність як науковий капітал сучасного вченого.

Поняття академічної культури та академічної доброчесності. Науковий етос. Світові стандарти академічної доброчесності. Основні положення кодексів доброчесності про-

відних світових університетів. Законодавче забезпечення академічної доброчесності в Україні: основні нормативні документи. Положення про порядок дотримання академічної доброчесності в ПУ «ЗВО «МГПІ «Бейт-Хана»: зміст і значення.

Дослідницька доброчесність як вимога якісного наукового дослідження. Стандарти та рекомендації щодо якісного дослідницького процесу та оприлюднення результатів наукових пошуків. Дослідницький науковий менеджмент.

ТЕМА 6. Наукометрія в умовах трансформації науки. Наукометричні показники та індикатори рівня наукового розвитку.

Поняття про наукометрію та метричні способи вимірювання впливовості наукових досліджень. Історія виникнення наукометрії. Наукометрія як вимога сучасності. Основні наукометричні бази даних. Реферативні бази. Бази цитувань. Законодавство України щодо інновацій у вищій освіті та науково-технічній діяльності щодо сприяння впровадженню світових стандартів наукометричного вимірювання наукової діяльності. Особливості формування переліків наукових фахових видань в Україні (законодавчі інновації). Вибір наукового видання через наукометричні реферативні бази даних.

Методика наукового дослідження. Методика організації наукового дослідження у психології. Робота з електронними ресурсами. Аналіз літератури, електронне збереження та використання джерел. Релевантність пошуку. Сучасні вимоги щодо відбору та використання наукової літератури. Особливості використання джерельної бази у різних предметних областях.

ТЕМА 7. Специфіка наукового стилю. Логіка та мова наукового викладу.

Вимоги щодо мови наукових публікацій: світові тенденції. Хеджування як особлива характерна риса наукового тексту. Логіка викладу наукового матеріалу та експериментальності наукового дослідження. Науковий стиль: особливості та вимоги. Основні стилі наукового цитування. Референс-менеджери та організація списків наукової літератури.

Підготовка до написання наукової роботи. Підбір літератури та актуальних джерел для публікації. Робота з реферативними базами даних. Основи пошуку у реферативних наукометричних базах даних. Використання логічних операторів для уточнення критеріїв пошуку.

ТЕМА 8. Світові стандарти наукової комунікації.

Особисті наукові профілі вченого, способи створення та експлуатації. Види наукових профілів. Соціальні мережі для вчених. Співвіднесеність особистих наукових профілів вченого з профілями у наукометричних базах даних. Супровідні листи до наукових публікацій та значення профілю вченого у їх складанні.

чного знання: загальна харак- теристика та значення													
ТЕМА 4. Особ- ливості органі- зації емпірич- них досліджень.	14	2	2			4	13					6	К, Т
1. Методологія наукових дослі- джень. Основи планування екс- перименту. Фо- рмулювання на- укової гіпотези, об'єкту, пред- мету, завдань дослідження			2			4			2			6	
ТЕМА 5. Світові стандарти наукової комунікації.	12	2			2	4	10				2	6	КР, Т
ТЕМА 6. Наукометрія в умовах транс формації науки. Наукометричні показники та індикатори рівня наукового розвитку.	12	2	2			4	17					6	Т
1. Нові методо- логії сучаснос- ті: комп'ютери зація, систем- ний підхід, си- нергетика (за- гальний огляд)					2	4						6	
ТЕМА 7. Спе- цифіка науково- го стилю. Логіка та мова науко- вого викладу.	12	2	2			4	17	2				6	У
ТЕМА 8. Ака- демична культу- ра та дослідни- цька доброчес- ність як науко- вий капітал су- часного вчено- го.	4	2			2	4						6	Т

1. Правовий та етичний аспекти академічної доброчесності			2			4						6	
2. Авторське право. Правові основи авторського права					2	4						6	
3. Світовий досвід, політика та інструменти формування академічної доброчесності					2								
Всього	120	20	26		14	60	120	4	4		4	108	

Форми контролю: усне опитування – У
контрольні роботи – КР
перевірка конспектів – ПК
тестування – Т
колоквіум – К

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кількість балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Теоретичні та методологічні принципи науки.	2	2	
2	Організація та норми сучасної науки.	2		
3	Методологія та методи наукового дослідження.	2	2	
4	Види та ознаки наукового дослідження.	2		
5	Методи наукового дослідження	2		
6	Особливості організації емпіричних досліджень	2		
7	Світові стандарти наукової комунікації.	2		
8	Наукометрія в умовах трансформації науки. Наукометричні показники та індикатори рівня наукового розвитку.	2		
9	Специфіка наукового стилю. Логіка та мова наукового викладу.	2		
10	Академічна культура та дослідницька доброчесність як науковий капітал сучасного вченого.	2		
Усього годин		20	4	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кількість
		Денна форма	Заочна форма	

				балів
1	Методологічні основи наукового пізнання.	2	2	4
2	Нормативно-правові засади розвитку наукової діяльності в Україні	2		3
3	Світові стандарти наукової комунікації.	2	2	3
4	Нові методології сучасності: комп'ютеризація, системний підхід, синергетика (загальний огляд)	2		4
5	Академічна культура та дослідницька доброчесність як науковий капітал сучасного вченого	2		3
6	Авторське право. Правові основи авторського права	2		3
7	Світовий досвід, політика та інструменти формування академічної доброчесності	2		4
Усього годин		14	4	24

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кількість балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Методологічні основи наукового пізнання.	2		2
2	Організація та норми сучасної науки.	2		2
3	Законодавче забезпечення наукової діяльності.	2		2
4	Методологія та методи наукового дослідження.	2		2
5	Види та ознаки наукового дослідження.	2		2
6	Методи наукового дослідження	2		2
7	Структура наукового дослідження	2	2	2
8	Методи обробки та систематизації отриманого емпіричного знання: загальна характеристика та значення	2		2
9	Особливості організації емпіричних досліджень.	2		2
10	Методологія наукових досліджень. Основи планування експерименту. Формулювання наукової гіпотези, об'єкту, предмету, завдань дослідження	2	2	2
11	Наукометрія в умовах трансформації науки. Наукометричні показники та індикатори рівня наукового розвитку.	2		2
12	Специфіка наукового стилю. Логіка та мова наукового викладу.	2		2
13	Правовий та етичний аспекти академічної доброчесності	2		2
Усього годин		26	4	26

8. Теми лабораторних занять (не передбачено)

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кількість балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Теоретичні та методологічні принципи науки.	2	4	
2	Методологічні основи наукового пізнання.	4	4	
3	Організація та норми сучасної науки.	2	4	

4	Законодавче забезпечення наукової діяльності.	2	6	
5	Нормативно-правові засади розвитку наукової діяльності в Україні	2	6	
6	Методологія та методи наукового дослідження.	2	6	
7	Види та ознаки наукового дослідження.	2	6	
8	Методи наукового дослідження	2	6	
9	Структура наукового дослідження	2	6	
10	Методи обробки та систематизації отриманого емпіричного знання: загальна характеристика та значення	4	6	
11	Особливості організації емпіричних досліджень.	4	6	
12	Методологія наукових досліджень. Основи планування експерименту. Формулювання наукової гіпотези, об'єкту, предмету, завдань дослідження	4	6	
13	Світові стандарти наукової комунікації.	4	6	
14	Наукометрія в умовах транс формації науки. Наукометричні показники та індикатори рівня наукового розвитку.	4	6	
15	Нові методології сучасності: комп'ютеризація, системний підхід, синергетика (загальний огляд)	4	6	
16	Специфіка наукового стилю. Логіка та мова наукового викладу.	4	6	
17	Академічна культура та дослідницька доброчесність як науковий капітал сучасного вченого.	4	6	
18	Правовий та етичний аспекти академічної доброчесності	4	6	
19	Авторське право. Правові основи авторського права	4	6	
Усього годин		60	108	

10. Індивідуальні навчально-дослідні та науково-дослідні завдання

1. У вигляді есе проаналізуйте історію розвитку і основні етапи наукових досліджень.
2. У вигляді таблиць або схем репрезентуйте основні особливості існуючих на сьогодні наукових картин світу.
3. Самостійно опрацювати питання та написати коротке есе на тему: «Методика сучасного наукового дослідження».
4. Скласти список літератури до теми «Сучасні наукові методи» (джерельна база 2016-2021 роки).
5. Проаналізуйте нормативні документи МОН України щодо організації наукової роботи.
6. Порівняйте показники впливовості науки на мікро- та макрорівнях.
7. Проаналізуйте основні положення Лейденського маніфесту для наукометрії.
8. Здійснити генерацію масиву даних для емпіричного дослідження.
9. Здійснити кластерний, дисперсійний, дискримінантний види аналізу на підставі згенерованого масиву даних.

10. Есе на тему: «Ціннісний аспект науково-технічного поступу. Актуальні проблеми наукового етосу».
11. Скласти список літератури до теми «Академічна доброчесність як вимога наукового розвитку» (джерельна база 2016-2020 роки).
12. Поясніть які практики підрахунку впливовості діють у природничих, соціальних, гуманітарних науках.
13. Проаналізуйте, що впливає на h-індекс окремих вчених або іmpact-фактор наукових видань.

Розкрийте питання:

1. Що таке відкритий доступ та які його переваги?
2. Спрогнозуйте можливе майбутнє руху за відкритий доступ до наукової інформації.
14. Самостійно опрацювати питання та написати коротке есе на тему: «Науковий капітал та академічні публікації»
15. Проаналізувати наукову публікацію зі своєї профільної теми на предмет наявності в ній хеджування.
16. Здійснити написання тези доповіді за власною науковою тематикою згідно з вимогами до структури та змісту наукової публікації.
17. Розкрийте що таке авторські профілі вченого та для чого вони потрібні.
18. На конкретних прикладах зі своєї предметної галузі продемонструйте що таке індекси цитувань наукових публікацій та особисті профілі вченого.
19. Розкрийте поняття про дослідницький менеджмент, світові стандарти організації і управління науковими дослідженнями.

12. Методи навчання:

Загальні:

1. **Словесні** методи навчання: евристична бесіда; лекція; робота з першоджерелами.
2. **Наочні** методи навчання: демонстрування, самостійне спостереження.
3. **Практичні** методи навчання: справи, практичні й дослідні роботи.
4. **Активні** методи навчання: дискусія, метод кейсів.
5. **Методи інформаційно-телекомунікаційних технологій:** опанування статистичними пакетами обробки даних.

Методи навчання відповідно до програмних результатів:

ПР-03. навчальна дискусія, презентація, робота в малих групах, індивідуальні роботи

ПР 04. презентація, робота в малих групах, індивідуальні роботи, демонстрація

ПР 05. навчальна дискусія, презентація, робота в малих групах, індивідуальні роботи

ПР 06 .навчальна дискусія, презентація, робота в малих групах, індивідуальні роботи, демонстрація

ПР 07 . навчальна дискусія, презентація, робота в малих групах, індивідуальні роботи, демонстрація

ПР 08 презентація, робота в малих групах, індивідуальні роботи, демонстрація

13. Методи контролю

оцінка вирішення типових завдань;
тести по окремих розділах дисципліни і дисципліни в цілому;
виконання практичних завдань;
усне опитування під час занять;
дистанційний контроль;
підсумковий тест/екзамен.

14. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточне оцінювання та самостійна робота								Інд. Досл завдання	екзамен	Сума балів
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	10	40	100
Поточний контроль										
6	7	6	7	6	6	6	6			
Контроль самостійної роботи										

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
83–89	B	добре	
75–82	C		
68–74	D	задовільно	
60–67	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90–100	A

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних завдань.

Оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни і професії, яку вони набувають, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмного матеріалу. Відмінному рівню відповідає правильна й вичерпна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав усебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачено програмами дисциплін; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	83–89	B
	75–82	C

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка «5», але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

Оцінка «дуже добре» (83–89 балів, B) – вище середнього рівня з кількома помилками – виставляється студентам, які повністю опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показують систематичний характер знань з дисципліни і вміють самостійно поповнювати свої знання протягом всього навчання;

Оцінка «добре» (75–82 бали, C) – виставляється студентам, які опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; таким чином, робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	68–74	D
	60–67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

- відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;
- відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

Оцінка «задовільно» (68–74 бали, D)– виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але зі значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Задовільному рівню відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене запитання (завдання), якщо студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарата, показав недостатні знання літературних джерел. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили на екзамені помилки при виконанні екзаменаційних завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання.

Оцінка «достатньо» (60–67 балів, E)– виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	35–59	FX
Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням	0–34	F

ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

15. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання.

Форми поточного контролю: усне опитування, письмове опитування, тестування.

Форма підсумкового контролю: іспит.

Перелік екзаменаційних питань

1. Розкрийте поняття наукового впливу з огляду на наукометричні показники.
2. Проаналізуйте, що впливає на h-індекс окремих вчених або іmpact-фактор наукових видань.
3. Поясніть що таке реферативні наукометричні індексовані бази даних.
4. Проаналізуйте нормативні документи МОН України щодо застосування наукометрії у науковій діяльності.
5. Поясніть які практики підрахунку впливовості діють у природничих, соціальних, гуманітарних науках.
6. Проаналізуйте основні положення Лейденського маніфесту для наукометрії.
7. Назвіть основні слабкі та сильні сторони наукометричного вимірювання наукових досліджень.
8. Порівняйте показники впливовості науки на мікро- та макрорівнях.
9. Що таке відкритий доступ та які його переваги?
10. Проаналізуйте що таке альтернативні метрики та яким є їх потенціал у царині визначення значущості наукових досліджень.
11. Спрогнозуйте можливе майбутнє руху за відкритий доступ до наукової інформації.

12. Назвіть основні відомі вам альтернативні метрики та використайте їх для оцінки впливовості 3-4 публікацій з вашої предметної галузі.
13. Назвіть основні вимоги до якісного наукового видання.
14. Проаналізуйте існуючі бізнес-моделі наукових журналів, їх слабкі та сильні сторони. Поясніть що таке «період ембарго».
15. Які критерії висуваються до якісного сайту наукового видання?
16. Проаналізуйте декілька сайтів наукових видань, що функціонують на платформах різного доступу та покажіть в чому полягають основні відмінності між ними.
17. Якими є критерії відбору публікацій до якісного наукового видання?
18. Проаналізуйте декілька сайтів наукових видань своєї предметної галузі на предмет повноти представленої інформації.
19. Які основні ознаки недоброчесного видання?
20. Здійсніть відбір релевантного наукового видання за своєю науковою проблематикою через наукометричні реферативні бази даних.
21. Що таке публікаційна етика і в яких положеннях вона виражається?
22. Здійсніть відбір релевантного наукового видання за своєю науковою проблематикою через агрегатори пошуку наукових видань для публікації.
23. Поясніть якими є загальні рекомендації щодо структури та процесу написання наукової публікації.
24. Здійсніть написання авторського резюме (анотації) до наукової публікації за темою свого наукового дослідження.
25. Розкрийте основні положення нормативного забезпечення вимог щодо академічної доброчесності в національному законодавстві.
26. Розкрийте поняття «квартіль» та поясніть, чому не можна порівнювати впливовість наукових досліджень та наукових видань з неспоріднених галузей.
27. Поясніть якими є ключові компетентності науковця, сучасні тенденції та вимоги в цій сфері.
28. На конкретних прикладах зі своєї предметної галузі продемонструйте що таке індекси цитувань наукових публікацій та особисті профілі вченого.
29. Поясніть якими є основні етичні вимоги до наукових публікацій та мети наукової діяльності.
30. Проаналізуйте основні стилі та правила наукового цитування, види організації списків наукової літератури та reference-менеджерів. 1. Розкрийте основні етапи підготовки рукопису наукової роботи та порядок написання розділів.
31. Розкрийте основні етапи підготовки рукопису наукової роботи та порядок написання розділів.
32. Продемонструйте в чому полягають особливості сучасного наукового стилю написання наукових публікацій.
33. Продемонструйте що таке peer-review як обов'язкова процедура для академічної публікації. Види peer-review.
34. Проаналізуйте процеси подачі статті у видання, включені до міжнародних наукометричних баз даних, та проходження рецензування.
35. Розкрийте якими є основні етапи планування та написання наукової статті.
36. Продемонструйте в чому полягає специфіка написання cover letter та етика спілкування з науковим виданням.
37. Розкрийте поняття про дослідницький менеджмент, світові стандарти організації і управління науковими дослідженнями.
38. На прикладі продемонструйте процес публікації у рецензованому індексованому науковому виданні (процедура з боку автора).
39. Розкрийте що таке авторські профілі вченого та для чого вони потрібні.
40. На прикладі продемонструйте процес публікації у рецензованому індексованому науковому виданні (процедура з боку редакції).

16. Методичне забезпечення

- 1) робоча навчальна програма дисципліни;
- 2) екзаменаційні матеріали;
- 3) конспекти лекцій;
- 4) інформаційно-методичне забезпечення практичних та семінарських занять;
- 5) інформаційно-методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів.

17. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL :<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
2. Закон України «Про вищу освіту». URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про освіту». URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Європейська хартія дослідників та Кодекс працевлаштування наукових працівників. URL : <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/reforma-nauki>
5. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
6. Наукові фахові видання України. URL : <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>
7. ДСТУ 7152: 2010 Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. URL : <http://liber.onu.edu.ua/bibl/doslid/3.pdf>
8. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне Посилання. Загальні положення та правила складання. URL : <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
9. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. URL : http://sumdu.edu.ua/images/stories/scientific_inf/research/dstu_3008-95.pdf
10. Про затвердження Порядку проведення державної атестації наукових установ : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 р. № 540
11. Наказ Міністерства освіти і науки України № 13 від 14.01.2016 Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам. URL : <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16>
12. Лист Міністерство освіти і науки України від 19 березня 2018 р. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2018/03/15/vidpovidalnist-kerivnikiv-ta-vchenikh-naukovo-tehniknikh-rad-zakladiv-vishchoi-osviti-naukovikh-ustanov-za-priynuati-nimi-rishennya-pro-prisvoennya-vchenikh-zvan-vid-190318.pdf>
13. Наказ Міністерства освіти і науки України № 32 від 15.01.2018 Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18>
14. Постанова Кабінету міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167 Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії URL : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/pro-mentu-z-prisudzhennya-stupenya-doktora-filosofiyi>
15. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>
16. Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату. (Лист МОН від 15.08.2018 р.) URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/akredytatsiya/instruktsiya/1-11-8681-vid-15082018-rekomendatsii-shchodo-zapobigannya-akademichnomu-plagiatu.pdf>
17. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». URL : <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>

18. Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії. Постанова Кабінету міністрів України. №167 від 6 березня 2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>
19. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.) URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>
20. Як підтримати академічну доброчесність в університеті. URL : mon.gov.ua/ua/news/yak-pidtrimati-akademichnu-dobrochesnist-v-universiteti-mon-rozrobilo-ta-nadislalo-na-zvo-rekomendaciyi-z-akademichnoyi-dobrochesnosti
21. Рекомендації МОН керівникам закладів вищої освіти «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності» від 20.05.2020 №1/9-263. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ec/672/d11/5ec672d11cc7d603376447.pdf>
22. Рекомендації МОН керівникам закладів вищої освіти «Про планування дисертацій» від 11.06.2020 №1/9-318. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsii/2020/06/zvo-ta-naukovikh-ustanov.pdf>
23. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). 2015. URL : https://enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian_by%20the%20British%20Council.pdf
24. Бюлетень комітету з питань юридичної освіти. URL : <https://cutt.ly/WiBsfmO>
25. Leiden manifesto for research Metrics. URL : www.leidenmanifesto.org
26. Борисенко В.Д. Організація наукових досліджень в Україні : навч. посіб. Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв : МНУ, 2016. 258 с.
27. Важинський С.Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Держ. служба України з надзвичайн. ситуацій, Нац. ун-т цивіл. захисту України. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 257 с.
28. Вихрущ В.О. Методологія та методика наукового дослідження : навч. посіб. Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 327 с.
29. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень : посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 57 с.
30. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
31. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дніпро: Герда, 2015. 190 с.
32. Карпова С.Г. Навчально-методичний посібник до вивчення курсу "Логіка та методологія науки" / С. Г. Карпова ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара, Ф-т суспіл. наук і міжнар. відносин, Каф. філософії. Дніпропетровськ : Ліра, 2015. 86 с.
33. Киричок П. О. Спеціальні методи наукових досліджень : підруч. за програмою "Доктор філософії" для техн. спец. ун-ту. Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". Київ : АртЕк, 2016. 592 с.
34. Корець М.С. Методологія наукового дослідження : навч. посіб. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 145 с.
35. Корягін М. В., Чік В. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Алерта, 2019. 492 с.
36. Кравець Н.П. Основи наукових досліджень : навч. посіб.. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. 78 с.

37. Кравчук Л.В. Філософія і методологія науки : навч.-метод. матеріали для лекц. і семінар. занять, самот. та індивід. роботи : посібник. Тернопіль : ТНМУ : Укрмедкнига, 2019. 271 с.
38. Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 352 с.
39. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. для студентів екон. ф-ту / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; [уклад. Олійник Н. Ю.]. Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І., 2015. 110 с.
40. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
41. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 247 с.
42. Основи наукових досліджень у прикладних задачах : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Л. О. Кривопляс-Володіна [та ін.] ; Нац. ун-т харч. технологій. Київ : Сталь, 2016. 272 с.
43. Петрук Н.К. Філософія науки : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2018. 271 с.
44. Петрушенко В.Л. Філософія і методологія науки : навч. посіб. Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. - 181 с.
45. Путівник у прикладну наукометрію : навч. посіб. для студентів ОКР "Бакалавр", "Магістр" та аспірантів ВНЗ. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 343 с.
46. Стояцька Г. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Дніпро : Дніпропетров. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 142 с.
47. Тарнавська Т. В. Теорія і практика застосування інформаційних технологій в університетах дослідницького типу на основі системного підходу : монографія. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Профі, 2014. 455 с.
48. Чернишова Є.Р. Основи наукознавства (дорожня карта наукового керівника) : наук.-метод. посіб.. Ун-т менеджменту освіти. Київ : ДВНЗ "Ун-т менеджменту освіти" ; Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 254.
49. Шаравара Т.О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. для аспірантів. Полтав. держ. аграр. акад., Каф. інозем. мов та українознавства. Київ : Ліра-К, 2017. 255 с.
50. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.
51. Шишкіна Є.К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Діса плюс, 2014. 200 с.
52. Штанько В.І. Філософія і методологія сучасної науки : підруч. для аспірантів усіх спец. Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків : ХНУРЕ, 2017. 177 с.

Допоміжна

1. Іноземцев Г.Б. Методологія наукових досліджень : монографія . Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Компринт, 2017. 196 с.
2. Вишновецька С.В. Методологія науки трудового права : монографія . Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ : Ніка-Центр, 2014. 319 с.
3. Рижко О.М. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище : монографія . Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Паливода А. В. [вид.], 2017. 387 с.
4. Фурман А.В. Ідея і зміст професійного методологування : монографія . Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 377 с.
5. Наукова періодика України та бібліометричні дослідження : [монографія] / Л. Й. Костенко, О. І. Жабін, Є. О. Копанєва, Т. В. Симоненко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. К., 2014. 173 с.

6. Клеон Остін. Кради як митець. Креативні «фішки» про які тобі ніхто не розповість. К., 2016. 160 с.
7. Тихомиров О. Д. Індуктивний підхід до розуміння порівняльного правознавства. *Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ України*. 2006. № 2. С. 69–75.
8. Благодатний А. Методологія дослідження правової регламентації адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів. *Господарство, підприємництво і право*. 2018. №6. С. 147-151.
9. Боняк В. О. Методологія дослідження організації і функціонування органів охорони правопорядку України. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2015. №15. С. 227-235.
10. Пашенко В.М. Сміслові обґрунтування змістових виправлень текстів. Атрибутивне наукознавство : [монографія]. Київ : МАПА, 2015. 63 с.
11. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.
12. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань. Практичний посібник: [препринт]. К.: ДНТБ України, 2019. 33 с. <https://doi.org/10.5281/zenodo.2553994>
13. Назаровець С. Зростання впливу альтметрик: нові можливості для вузівських бібліотек https://www.researchgate.net/publication/282156978_Rost_vliania_altmetriks_novye_vozmozhnosti_dla_vuzovskih_bibliotek, DOI: 10.6084/m9.figshare.1556154
14. Викривлення імпаکت-фактора. *Вісник Національної академії наук України*. 2013. № 7. С. 103-104.
15. Бібліометрика української науки: інформаційно-аналітична система / Л. Костенко, О. Жабін, О. Кузнецов, Є. Кухарчук, Т. Симоненко. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 4. С. 8-12.
16. Гальчевська О. А. Використання міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу в наукових дослідженнях. *Інформаційні технології в освіті*. 2015. Вип. 23. С. 115-126.
17. Симоненко Т. Глобальна бібліометрика: концептуальна модель. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 6. С. 12-14.
18. Наукове декларування в е-середовищі університету / О. В. Воскобойникова-Гузєва, В. О. Копанєва, Л. Й. Костенко // *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2017. Вип. 23. С. 192-198.
19. Наукометрія: від нумерології до Лейденського маніфесту / Л. Костенко, Т. Симоненко. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського*. 2016. Вип. 43. С. 285-295.
20. Наукометрія: методологія та інструментарій / Л. Костенко та ін. *Вісник Книжкової палати*. 2015. № 9. С. 25-29.
21. Оцінка результатів наукової діяльності в класичних університетах підприємницького типу в умовах євроінтеграції / А. Старостіна, В. Осецький, В. Кравченко // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2018. № 4(199). С. 35-45.
22. Кучма І. Л., Назаровець С. А. Рекомендації щодо включення наукових журналів відкритого доступу до каталогу DOAJ. *Вісник Національної академії наук України*. 2016. № 6. С. 86-91.
23. Кухарчук Є. Світові наукометричні системи. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 5. С. 7-11